

Místní národní výbor Bonětice

1945 - 1960

Inventář

Číslo EL NAD: 40

Evidenční číslo pomůcky: 63

Obsah

Úvod.....	3-9
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3-5
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	6
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	6
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	6
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	7
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	8
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	9
Inventární seznam.....	10-11

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Původcem archivního souboru je Místní správní komise Bonětice a Místní národní výbor Bonětice vyvíjející svou činnost od 18. prosince 1945 do 30. června 1960. Obec Bonětice, jejíž součástí byla osada Bonětičky, spadala v letech 1945 - 1960 do politického okresu Tachov. Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb. o krajském zřízení byl od 1. ledna 1949 zřízen Kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Bonětice.

Podle vládního nařízení č. 4/1945 Sb. o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněného vládním nařízením č. 44/1945 Sb. o rozsahu působnosti národních výborů, se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Jejich vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu Československé republiky a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Okresní správní komise v Tachově jmenovala dne 8. října 1945 zatímním zmocněncem OSK pro dozor nad výkonem obecní agendy v obci Bonětice Antonína Jakla (národní správce) až do ustavení místní správní komise. Volba MSK v Boněticích proběhla dne 18. prosince 1945 a znovu 11. ledna 1946. Na základě této volby jmenovala OSK v Tachově dne 31. ledna 1946 MSK v tomto složení: Antonín Jakl – předseda, Antonín Němec, Václav Sláma, Jindřich Buňka, Marie Kramperová, Bedřich Šťastný – členové. Již 1. dubna 1946 předseda MSK v Boněticích podal rezignaci na funkci z důvodu špatné spolupráce ostatních členů MSK. Avšak OSK v Tachově tuto rezignaci nepřijala. Jelikož se situace v obci ani po domluvě ostatním členům místní správní komise nezlepšila, podal předseda MSK 1. srpna 1946 opět rezignaci na funkci předsedy a na základě této skutečnosti OSK v Tachově jmenovala dne 23. srpna 1946 novou MSK v Boněticích v čele s Bedřichem Šťastným a členy Františkem Pelikánem, Františkem Fukou, Františkem Zimermanem, Antonínem Jaklem a Antonínem Cimfe. I přes toto jmenování zůstal nadále předsedou MSK Antonín Jakl.

K další změně členů MSK v Boněticích došlo v dubnu 1948, kdy na návrh MAV v Boněticích byl odvolán člen MSK Bedřich Šťastný a na jeho místo byl jmenován Jindřich Buňka. Dne 20. června 1948 na schůzi MO KSČ Antonín Jakl rezignoval na funkci předsedy MSK a poté byl ONV v Tachově dne 24. srpna 1948 odvolán z funkce předsedy i členství v MSK. Funkci předsedy MSK převzal 9. července 1948 dosavadní předseda MAV v Boněticích Antonín Pechouš, ale protože nebyl doposud ani členem MSK, tak 24. srpna 1948 byl jmenován ONV v Tachově členem MSK a zároveň předsedou této komise. Dalšími členy MSK byli: František Zimmermann, Jindřich Buňka, Václav Bárta, František Pelikán, František Fuka a místopředseda Antonín Cimfe. V tomto složení fungovala MSK do roku 1949.

Rada ONV v Tachově dne 21. června 1949 schválila žádost MAV v Boněticích o vytvoření MNV namísto dosavadní MSK. Přeměna proběhla podle vyhlášky ministra vnitra č. 736/1947 Ú. l. I, protože došlo ke zvýšení počtu oprávněných voličů na více než 50 (konkrétně 55). Okresní národní výbor v Tachově jmenoval MNV v Boněticích ve složení: Antonín Pechouš – předseda, František Pelikán, František Zimmermann, Antonín Cimfe, František Fuka, Václav Bárta, Jindřich Buňka, Ludvík Koukol, Václav Glas – členové a náhradníci: Antonín Jakl, Jaroslav Zelinger, František Veishajpl, Vít Kunc, Karel Bureš.

K další reorganizaci MNV v Boněticích došlo na návrh MAV NF 9. června 1950. Na ustavující schůzi MNV konané dne 8. července 1950 byli zvoleni: Antonín Pechouš – předseda, Antonín Jakl – náměstek předsedy, František Pelikán – finanční referent, Vlastimil Nešetřil – školský referent, Marie Burešová – vyživovací referent. Dále proběhla volba finanční komise ve složení: František Pelikán – předseda, Ludvík Koukol, František Zimmermann, Petr Hlavnička, zemědělská komise ve složení: Antonín Jakl – předseda, Karel Bureš, Jaroslav Zelinger, Václav Glas, mimořádná vyživovací komise ve složení: Marie Burešová – předsedkyně, Růžena Peroutková, František Veishajpl, Gabriel Medenci a osvětová komise ve složení: Vlastimil Nešetřil – předseda, Jan Müller, Jindřich Buňka, Josef Vácha.

V zápisech ze schůzí MNV se již od roku 1952 objevuje jméno tajemníka obce Stanislava Antouška, jenž byl v roce 1953 vystřídán Františkem Jungem. Činnost MNV v Boněticích byla na konci roku 1953 hodnocena jako neuspokojivá, členové neměli o práci zájem, schůzí se zúčastňovali minimálně. Hlavní příčinou bylo ustavení JZD, přičemž se obyvatelé obce rozdělili na dva tábory, což mělo vliv na jednání rady MNV. Proto zastupitelé navrhli úplnou reorganizaci MNV. K tomu došlo ale až v roce 1954, kdy se konaly první volby do NV.

Do struktury národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna jejich vnitřní organizace zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volí 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byly voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14 /1954 Sb. o volbách do národních výborů, byly uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na 3 roky. První volby do místních národních výborů se konaly 16. května 1954. Ze zápisu o hlasování byli zvoleni tito zástupci do MNV v Boněticích: Čeněk Krampera, Matěj Aschenbrener, František Fuka, Václav Glas, František Zimmermann, Antonín Pechouš, František Veishajpl, Antonín Jakl, Antonín Cimfe.

První zasedání po volbách se konalo 24. května 1954. Na této veřejné schůzi byl z výše uvedených členů zvolen předseda MNV v Boněticích Čeněk Krampera, tajemník MNV Antonín Pechouš, člen rady MNV Matěj Aschenbrener a členové komisí. Předseda MNV Čeněk Krampera rezignoval na svou funkci již 8. června 1954 a na jeho místo byl zvolen dosavadní člen rady Matěj Aschenbrener. Do rady MNV byl na jeho místo zvolen Antonín Cimfe.

Dne 12. ledna 1955 byla na schůzi výboru MNV zvolena trestní komise ve složení: Antonín Pechouš – předseda, František Zimmermann, Čeněk Krampera – členové a 3 náhradníci.

Zápisy ze schůzí MNV v Boněticích končí v červnu 1956, do té doby k žádné změně nedošlo. Jak se situace dále vyvíjela, není možno zdokumentovat pro nedostatek zachovalých písemností. Další zápisy ze schůzí MNV začínají v březnu 1957. Ze zápisu o zasedání pléna MNV v Boněticích dne 27. května 1957 vyplývá, že došlo ke zvolení nového MNV v tomto složení: Ludvík Koukol – předseda, Antonín Pechouš – tajemník, Jiří Hlavnička – člen rady. Dále se uskutečnila volba 3 stálých komisí MNV. Předsedou zemědělské komise byl zvolen Václav Glas, finančně-rozpočtové komise Jiří Hlavnička a školské a kulturní komise Gabriel Medenci. Dne 10. října 1957 byla zvolena nová trestní komise, jejímž předsedou se stal Jiří Hlavnička, členové – Václav Bárta, Josef Kelner a 2 náhradníci. Dne 16. května 1958 byla zvolena stálá komise pro místní bezpečnost: Gabriel Medenci, Josef Vořech, František Veishaipl. Jelikož členové MNV pracovali nedostatečně, navrhli zástupci ONV na schůzi MNV v Boněticích konané 29. července 1959 změny ve funkcích členů rady MNV. Na základě tohoto návrhu byl novým předsedou zvolen Jiří Hlavnička a čtvrtý člen rady Václav Glas. Dosavadní předseda Ludvík Koukol zůstal členem rady.

V roce 1960 došlo také ke sloučení obce Bonětica s obcí Olešná. K této změně došlo v souvislosti s reformou správního členění státu uskutečněnou na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu k 1. červenci 1960. Tehdy vznikl Místní národní výbor Bonětica s působností pro obec Bonětica a osady Bonětičky a Olešná. Avšak již v roce 1963 došlo s platností od 1. ledna 1964 k přejmenování úředního názvu obce Bonětica na Olešná, přičemž jméno Bonětica zůstalo jako název osady. Tuto změnu schválila rada ONV v Tachově na své 28. schůzi 13. prosince 1963. Místní národní výbor Olešná pak pokračoval ve své činnosti až do roku 1976, kdy byl sloučen s MNV Stráž.

Předsedové MSK a MNV v Boněticích v letech 1945 – 1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Antonín Jakl	18. 12. 1945	20. 6. 1948 (MSK)
Antonín Pechouš	9. 7. 1948	20. 6. 1949 (MSK)
	21. 6. 1949	23. 5. 1954 (MNV)
Čeněk Krampera	24. 5. 1954	8. 6. 1954
Matěj Aschenbrener	8. 6. 1954	26. 5. 1957
Ludvík Koukol	27. 5. 1957	29. 7. 1959
Jiří Hlavnička	29. 7. 1959	1960

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Původcem fondu je MSK a MNV Boněnice, který vyvíjel činnost v letech 1945 – 1960. Fond lze považovat za uzavřený. Jazykem fondu je čeština.

Písemnosti z činnosti místního národního výboru byly v roce 1953 uloženy v úřadovně MNV. Z dochovaných písemností vyplývá, že se jednalo zřejmě o dům čp. 12, protože již v roce 1951 byla navržena oprava obecního domu čp. 12 pro zřízení kanceláře MNV a zasedací místnost a 29. prosince 1954 opět adaptace budovy čp. 12 pro účely MNV.

Jak se archiválie dostaly do archivu není úplně jasné, protože na staré kartě JAF je uvedeno datum předání květen 1955 (č. přírůstku 4). Tehdy mohly přijít pouze evidenční listy Němců z roku 1945, nikoliv však kniha zápisů ze schůzí MNV z let 1946 – 1956. Ta byla předána až při druhé skartaci prováděné u MNV v roce 1957. Ostatní písemnosti MNV se po jeho zrušení nepochybně dostaly do správy MNV Olešná, s níž byly do archivu také postupně předávány. Kronika v obci nebyla po roce 1945 vůbec zavedena.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Před zahájením pořádání byl fond tvořen 1 kartonem 1945 – 1960 a 1 úřední knihou z let 1946 – 1956 a 7 razítky. Do kartonu byly ještě před revizí fondu v roce 2000 přidány další archiválie náležející do fondu, které byly patrně dříve uloženy ve fondu MNV Olešná. Při inventarizaci byl fond přemanimulován a v současnosti je tvořen 10 úředními knihami (převážně účetními), 1 kartonem a 5 razítky. Ve fondu MNV Boněnice byla rovněž provedena vnitřní skartace. Jedná se o 1 pokladní knihu z roku 1954, 1 knihu dlužníků z let 1958 – 1960 a 2 pobytová razítka (přihlášen k pobytu a odhlášen z pobytu) z roku [1950] v celkovém rozsahu 0,13 bm.

Vzhledem k velmi nepatrnému množství dochovaných archiválií nebyl použit ani Návrh metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR. Torzo archiválií bylo seřazeno pouze podle jejich logického uspořádání.

Za horní dataci fondu byl zvolen rok 1960 s tím, že materiály MNV Boněnice po roce 1960 náležejí do fondu MNV Olešná 1945 - 1976. Ve fondu MNV Olešná se nachází rovněž pokračování zápisů ze schůzí MNV Boněnice z let 1957 – 1960, protože kniha byla dále vedena v letech 1960 – 1965 sloučeným MNV Boněnice později přejmenovaným na MNV Olešná.

Fyzický stav fondu je dobrý.

Dochované archiválie jsou I. a II. kategorie.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Vzhledem k zanedbatelnému rozsahu fondu MNV Boněnice lze poměrně těžko hovořit o konkrétní využitelnosti dochovaných písemností. Velmi významným pramenem pro dějiny obce po roce 1945 jsou kompletně dochované zápisy ze schůzí MSK a MNV Boněnice z let 1946 – 1956, pro léta 1957 – 1960 ve fondu MNV Olešná a také evidenční lístky Němců z roku 1945.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Fond MNV Bonětice uspořádala a inventární pomůcku sestavila Jana Zímová v březnu 2006 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově dne 28. března 2006

Jana Zímová

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

Jan Janák-Zdeňka Hledíková-Jan Dobeš, Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost, Praha 2005

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21/B 7 Obecní záležitosti jednotlivých obcí (Bonětice) 1945 – 1952

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 603 Zprávy o volbách do MNV (1954)

SOkA Tachov, Okresní národní výbor Tachov, sign. 102 Záписы ze schůzí rady ONV 1963

Úřední list Československé republiky – ročník 1945

Úřední list republiky Československé I. díl – ročník 1947

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

JZD – jednotné zemědělské družstvo

MAV – místní akční výbor

MNV – místní národní výbor

MO KSČ – místní organizace Komunistické strany Československa

MSK – místní správní komise

NF – národní fronta

NV – národní výbor

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Úřední knihy			
1	Kniha zápisů ze schůzí MSK a MNV	1946 – 1956	K 1
2	Jmenný seznam důstojníků, poddůstojníků a mužstva v záloze	1953 - 1957	K 2
Spisový materiál			
3	Evidenční lístky německého obyvatelstva	1945	N 1
4	Rozpočet MNV	1950	N 1
Účetní materiál			
5	Kniha příjmů	1954	K 3
6	Kniha příjmů	1955	K 4
7	Kniha příjmů	1956	K 5
8	Kniha příjmů	1959 - 1960	K 6
9	Kniha výdajů	1954	K 7
10	Kniha výdajů	1955	K 8
11	Kniha výdajů	1956	K 9
12	Pokladní deník	1957	K 10
Typáře			
13	Kulaté razítko (opis: MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V BONĚTICÍCH)	1960	T 1
14	Kulaté razítko (opis: Rada místního národního výboru v Boněticích, okr. Tachov)	[1950]	T 2
15	Kulaté razítko (opis: RADA MÍSTNÍHO NÁRODNÍHO VÝBORU BONĚTICE, okres Tachov)	1960	T 3
16	Hranaté razítko (nápis: MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V BONĚTICÍCH, okres Tachov)	[1950]	T 4
17	Hranaté razítko (nápis: Rada místního národního výboru v Boněticích, okr. Tachov)	[1950]	T 5

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Místní národní výbor Bonětice
Značka archivního souboru:	MNV Bonětice
Časový rozsah:	1945 - 1960
Počet evidenčních jednotek:	16 (10 úředních knih, 1 karton, 5 razítek)
Počet inventárních jednotek:	17
Rozsah bm:	0,25 (0,1 úřední knihy, 0,03 karton, 0,12 razítka)
Stav ke dni:	28. března 2006
Archivní soubor zpracoval(a):	Jana Zímová
Pomůcku sestavil(a):	Jana Zímová
Počet stran:	12
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválila:	PhDr. Markéta Novotná